

הממשלה

ארבע מאשלות

אדם הלך כמינהרה.

הוא ראה את האור

שכסופה. אבל זה היה

האור הקודמי

שה רכבת שבאה מזרז

תוך שינוי בדיחה ידועה המהלכת בצדל על ארבעה סוגים של קצינים. ניתן לסווג גם את הממשלה כשלוש סוגים, והם:

● ממשלה חכמה ויעילה.

● ממשלה חכמה וטובה ביותר. היא עושה וזרבה, וכל מעשיה טובים.

● ממשלה חכמה וטובה. אך אפסר לסבול אותה. אמנם, מעשיה מעטים, אך הם טובים.

● ממשלה חכמה וטובה. אך רעה, אך אין בה הרבה סכנה. אמנם כל מעשיה רעים, אך תורת דת העצלותה אין היא עושה הרבה.

● ממשלה חכמה וטובה. אך רעה. זוהי הממשלה הגרועה מכל. לא זה בלבד שכל מעשיה רעים, אלא שהיא גם מרבה לעשות.

לדעת הרוב המוחלט של הציבור, ממשלת ישראל משתייכת עתה לסוג השלישי. זוהי ממשלה אווירית, אך למרבה המזל אין היא מתפקדת, ועל כן היא מויקה פחות מכפי שיכלה.

אין להגידה המקום, ואכן, היתכונה החשובה ביותר של הממשלה היתה, השבוע, אייכותלה הגמור לתפקד.

ראש-הממשלה, המכהן גם כשר הביטחון, מבלי שיהיה לו מושג כלשהו בענייני משרד חיוני זה, נפל למישכב. שוחרר מבית-החולים, אך אינו מסוגל עדיין למלא את תפקידיו. את מקומו ממלא סגנו, שהפך זה מכבר מטרה לבדיחות בלא-ספור. עד כה לא תפקיד ייגאל ידיו בתפקידו כסגן האחראי על שיקום שכונות-המצוקה, ובכלל על תיקון החברה הישראלית. עתה, בתוקף הנסיבות, אין הוא ממלא גם את תפקידו ראש-הממשלה ושר-הביטחון.

רוב השרים האחרים נהגו כמו זה. איש כמעט לא מילא את תפקידו כראוי, וכך ניצלה המדינה מצרות רבות.

היו גם יוצאים-מהכלל, והלה היו גרועים יותר. הכולט בהם היה שר-המישפטים, שהתמלא בולמוס של עשייה ושהמטרי על המדינה חוקים חדשים, שכל אחד מהם גרוע מקודמו (ראה להלן).

איר כמינהרה. גורמים זרים השלימו עם העובדה כי במשך השנה הקרובה, לפחות, לא תהיה בישראל ממשלה.

בעדינות האופיינית לה, הגדיר את המצב נשיא מצריים, אנוור אל-אסאדאט. "קיוויתי שאלכס לסיים את מלאכת-השלום יחד עם מר מנחם בגין." אמר כל-ייתקשות יפאניים. "אולם הלענו רק עד מחצית הדרך. מר בגין נעצר, ונראה כי אינו מסוגל להמשיך מכאן."

בעולם ובארץ הסכימו כימעט הכל כי אין מה לעשות עד שיאוול החול בשעון-החול של ממשלת-הליכוד — במיקרה הטוב באביב 1981. ממשלה הרע בסתיו 1981.

הדבר גרם לגישה פאטאליסטית כללית. פאטאליזם זה התחזק לאור חששם של רבים כי הממשלה הרעה באה של המערך לא תהיה בהרבה יותר טובה — אם ביכלל, אין גבול למה שהאדם מסוגל לסבול — כל עוד יש בליבו התיקוה שהסבל הוא זמני, וכי אחריו יבואו ימים טובים. כי פרי ליטיקאי, המבטיח לעמו "דם, יוע ודמעות", מהרר הבטחית גם כי "יש אור בסוף המינהרה".

בישראל של יולי 1980, שסבלה

מגליחום מעיק ומרפהידיים, מערים מאוד ראו את האור. כימעט איש לא ראה תרופה לכללה הר מתדרדרת. ועוד פחות למצב הר מדיני, שלא הבטיח אלא התגברות שפירות-הדמים משני הצדדים, בלא פיתרון.

במצב של תיסכול ותוסר-תיקוה, נולדות, בדרך כלל, בדיחות. רק הן מאפשרות לאנשים להמשיך בדרך, מבלי להתייאש.

הבדיחה שהתהלכה השבוע: "אדם הלך כמינהרה חשוכה, לפתע היה נדמה לו שהוא רואה את האור שבסוף המינהרה. אבל זה היה האור הקודמי של רכבת שבאה לקראתו."

לצעוד עם הזמן

הממשלה שאינה מתפקדת

יוצרת חדר ריק.

אם תוך החלל נכנס

בית-המישפט בעת צורחו

מי יכול להניז בישראל את הר

שעון קדימה?

אין זו רק שאלה פילוסופית.

והיא גם שאלה מעשית.

המפדל רוצה להניז את השעון

אחורה מבחינה תרבותית, ולהקי

פיא אותו מבחינה כרונולוגית.

הציבור הרחב רוצה להניז את

השעון קדימה, ובקיצ גם מבחינה

תרבותית וגם מבחינה כרונולוגית.

מיסרדהפנים, האחראי לעניני

הכרונולוגי, נתון בידי המפדל.

בגלל פילפולים של זמניתפילה,

החליט שלא להקדים את השעון

בקיצ, כפי שעושות כמעט כל הר

מדינות המתקנות, בגלל החיסכון

הרב באנרגיה יקרה.

הממשלה, שאינה מתפקדת כי

שום עניין חשוב (ראה לעיל),

בוודאי לא יכלה לתפקד בעניני

זה, שבו עומדת קבוצת-ההלחץ הר

דתית החוקה מול רוב הציבור,

שאינו מאורגן.

לתוך החלל הזה נכנס השבוע

בית-המישפט. הוא הוזעק על-ידי

אזרח — שהוכיח שוב כי בישראל

יכול אזרח יחיד לפעול יותר

ממיפלגות כבירות.

עיתונאית אר-טאוול ותתיון PALESTINE

החלטה בית-המישפט הגבוה לצדק להכריח את שר-הפנים להניז את שעון-הקיצ היתה בעלת ערך ממשי וסימלי כאחד. היא סימלה את נכונות בית-המישפט לצעוד עם הזמן — וגם את נכור נותו למלא, מאונס, את החלל הר ריק שנוצר בעיקבות אי-התפקוד של הממשלה.

חוק

מקיתחמיר במיטבו

מי שרוצה תפוס

טרמפ עז גר,

צריך לזרוע סופה

שתיצור גזים

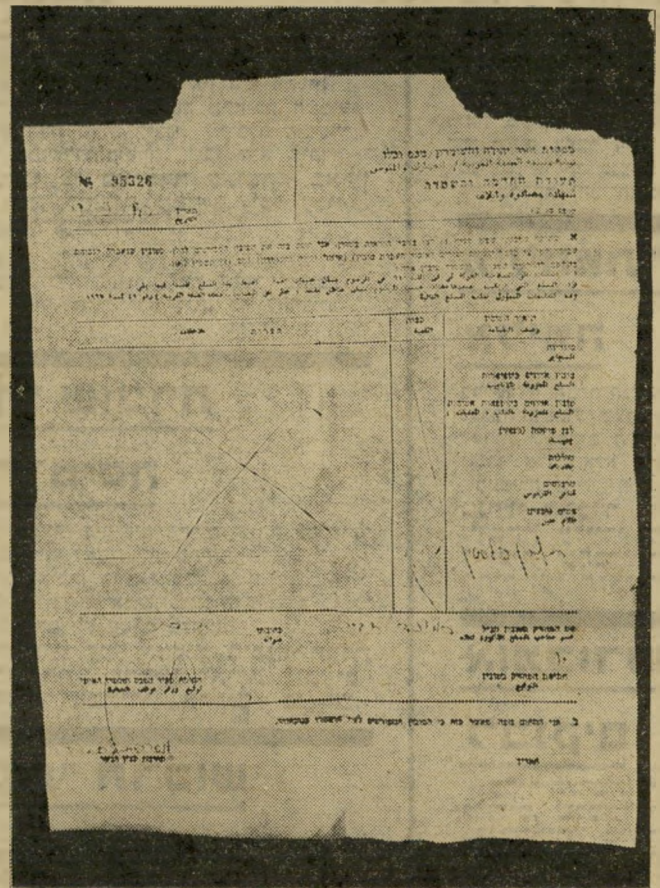
אין פוליטיקאי הדומה כל-כך לסנאטור המנוח ג'וז מק-קארתי כמו שמואל תמיר.

בניגוד לדיוקן שהצטייר בעיני רבים, מק-קארתי לא היה קנאי מטורף. הוא היה פוליטיקאי חסר-מעצורים, שאפתן עד כדי טרורף, רודף שררה ופירסומת בכל מחיר.

בראשית שנות ה-50 עלה במיקר-רה, בלי כל מחשבה קודמת, על גל חדש של לאומנות ואנטי-קור-מוניזם. שצלה בארצות-הברית בעיקבות המהפכה הקומוניסטית בסין. הוא תפס טרמפ על גל זה ועלה לגדולה — עד שנעלם לפתע כלא-יהיה. לפני כן הספיק לגרום לארצות-הברית נזק שלא תוקן עד היום, להרוס את יצירתה הספר-דותרית והקולנועית. לקעקע את מיסרדה-החזן ולאמלל אנשים בלא-ספור.

טרמפיסט ניצחי. שמאל תמיר הוא טרמפיסט ניצחי. הוא כבר היה יונה נזף, סיפוחיט קר-צוני ומדינאי מתון, כימעט-פאי שיסט וליברל. מדי פעם עלה על גל, שהתמוטט תחתיו, והספיק לקר-פוז על גל חדש. רבים סבורים כי לא יוכל להמשיך בכך, וכי בבחירות הקרובות לא יצליח עוד לתפוס טרמפ.

אך בינתיים רוכב שמואל תמיר על גל חדש. התחילו בו הסטור-דנטים של הימין הקיצוני בקמפור-סימ, אלה גילו לפני כמה שנים כי הדרך הבטוחה ביותר לעשיית קאריירה פוליטית, שתביא אותם במישרין מספסל-הלימודים אל הר עסקנות המיפלגתית הבלכירה, היא

טופס החרמת התליון — החרמה והשמדה

קריאת "עליהם!" על הסטודנטים הערביים. כמה מהם, כמו ח"כ רוני מיר לוא, כבר הצליחו בדרך זו. יורי שיהם, ובראשם צחי הנגבי, בנה של ח"כ נאולה כהן, מנסים עתה את מזלם.

האף המחודר של שמואל תמיר הריח את הרוח החדשה. בשבועות האחרונים תפס טרמפ על הגל. מהלב הירשעטי. השבוע הציג תמיר הצעת-חוק, שתחליף את הר סכינים ושרשראות-הברזל של אני-שייהימין באוניברסיטה במגלב מישפטי.

לפי הצעת-החוק, תהיה זאת עבירה פלילית "להזדהות" בפומבי עם אש"ף, להניף דגל פלסטיני או לשיר "שירים של אש"ף".

המטרה: לאפשר את סילוקם של הסטודנטים הערביים מהאוניברסיטאות, שרובם ככולם רואים כיום באש"ף את נציג העם הפלסטיני.

בכל מקום אחר בעולם היה חוק כזה נחשב כחוק פאשיסטי או כול-שביקי, מכיוון שהוא מעניש את שים על דיעות והשקפות, מבלי שעשו מעשה כלשהו. אין דבר אווילי יותר מאשר לאסור על בני-אדם להניף את דגלם הלאומי, הקיים מזה שלושה דורות, או לשיר שירים לאומיים.

כל מומחה-ליביטחון מבין כי חוק כזה ישיג את היפך הגמור ממטרתו המוצהרת. הוא יחריף את קנאותם הלאומית של הסטודנטים הערביים, במקביל להחרפת הקנאות הלאומית של עמיתיהם היהודיים. תחת להביא להרגעה, הוא יביא להקצנה הדדית.

אין ספק שגם שמואל תמיר מבין זאת. אך אנשים כמוהו משגשים באווירה קיצונית, מי שמחפש גל שיהיה די גדול כדי לשאת אותו לשורה — בוודאי אינו מהסס לזרוע סופה אשר תיצור גלים.

השטחים

חליון של זהב

החייזר העיף מכב כצווארה

של העיתונאית, הסיר את

התליון והחרים אותו

רוחה של רמונדה אלי-טאוול היתה טובה עליה. אחרי מסע באוסטרליה, שבו קצרה הצלחה אישית רבה, התקרבה ממזרח ל-גשר אלבני, באוסטרליה היתה אר-רחת מפורסמת וקיימה מסיבות-עיתונאים בחסות אי-שיהשילטון.

הקאנצלר ברונזו קייסיקי בככור דו ובעצמו הציג אותה לפני הר קהל בנאום הגיגי במוסד סוציאליסטי. רמונדה, אם לחמשה יל-דים, קיוותה להתראות בעוד שעה קלה עם מישפחתה ברמאללה.

אולם בגשר חיכתה לה הסתעה. זכויות דגיטימיות? על צווארה של העיתונאית הנאה היה תליון, כמו תמיד, חליון מוזב. כי צורת שם. נשים רבות בעולם נושאות עתה, בצורה זו, את שמותיהם. רמונדה ירוקת-העיניים, שנולדה בעכו ושהיתה אזרחית ישראלית לפני שנישאה למנהל-בנק בירדן, נושאת על צווארה תליון המורכב מן האותיות האנגליות של השם "פלסטיין".

החייל בתחנת-המעבר העיף מבט אחד בתליון, ציווה עליה להסירו מייד. הוא החרים את התכשיט ואף מסר לעיתונאית קבלה רישמית, שבה נאמר כי התליון הוחרם לשם השמדתו.

אבל ראש-הממשלה מנחם בגין חתם בקמפ-דייוויד על מיסמך שי בו הוא מכיר בזכויות הלגיטימיות של העם הפלסטיני! קראה אלי-טאוול. אך זה לא עזר לה.

נראה כי זכויותיו הלגיטימיות של העם הפלסטיני, לדעת שיל-טונות המימשל הצבאי, אינן כור ללות את הזכות לקרוא לעצמו בשמו — כשם שאינו כולל, לדעת שר-המישפטים (ראה לעיל) את הזכות להניף את דגלם.